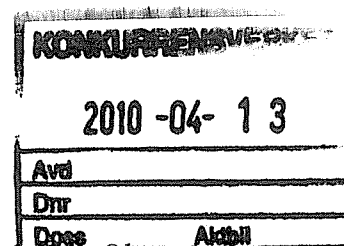

FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM
 Allmänna avdelningen

DOM
 2010-04-12
 Meddelad i
 Stockholm

Mål nr
 19111-10
 Enhet 15

KLAGANDE

Form o Miljö Sweden AB, 556481-7285

Ombud: Advokat Anna Ulfsdotter Forssell och jur. kand. Erik Olsson
 Advokatfirman Delphi KB
 Box 1432
 111 84 Stockholm

MOTPART

Värmdö kommun
 134 81 Gustavsberg

Ombud: Hans Ivarsson
 Värmdö kommun
 134 81 Gustavsberg

SAKEN

Överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

DOMSLUT

Förvaltningsrätten bifaller Form o Miljö Sweden AB:s ansökan om överprövning enligt LOU och förordnar att Värmdö kommuns upphandling av ramavtal avseende skol- och förskolemöbler inte får avslutas förrän rättelse sker på så vis att Input interiör Stockholm AB:s anbud förkastas.

Kammarrättens i Stockholm interimistiska beslut av den 17 december 2009 upphör därmed att gälla.

Dok.Id 2685

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00 E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se	08-561 680 01	måndag – fredag 09:00-15:00

BAKGRUND

Värmdö kommun (kommunen) har genomfört en upphandling av ramavtal avseende kontorsmöbler, skol- och förskolemöbler samt möbler till äldreboende och funktionshindrade, dnr 09KS/0030. Upphandlingen har genomförts genom öppet förfarande.

Genom tilldelningsbeslut den 13 maj 2009 beslutade kommunen att anta såväl Input Interiör Stockholm AB:s (Input interiör) anbud som Form o Miljö Sweden AB:s anbud avseende skol- och förskolemöbler samt teckna avtal med dessa två leverantörer.

Form o Miljö Sweden AB (bolaget) ansökte om överprövning och yrkade att Länsrätten i Stockholms län (numera Förvaltningsrätten i Stockholm) skulle besluta interimistiskt att upphandlingen i denna del inte fick avslutas innan rätten förordnade annat i målet.

Länsrätten avvisade bolagets ansökan. Bolaget överklagade beslutet till Kammarrätten i Stockholm, som i beslut den 17 december 2009 upphävde länsrättens beslut och återförvisade målet till länsrätten för prövning i sak. Vidare förordnades att upphandlingen inte får avslutas innan länsrätten avgjort målet eller något annat har beslutats.

YRKANDE M.M.

Bolaget har i första hand yrkat att rätten ska förordna att upphandlingen avseende skol- och förskolemöbler får avslutas först sedan rättelse gjorts på så sätt att Input interiörs anbud förkastas varvid bolaget tilldelas en första plats i rangordningen. Bolaget har även yrkat att upphandlingen ska göras om. Bolaget har till stöd för sin ansökan anfört bl.a. följande. Anbudet från Input interiör uppfyller inte samtliga i upphandlingen ställda skall-

krav med avseende på angivande av rabatt. Anbudet borde därför rätteligen inte ha beaktats vid utvärderingen. Genom att utvärdera anbudet och tilldelna Input Interiör kontrakt har kommunen brutit mot de gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling och transparens och därmed mot 1 kap. 9 § LOU. I förfrågningsunderlaget (svarsbilagan för kvalificering, Sk 14) anges att det i prisbilagan skall anges rabatt i procent för övriga produkter på leverantörens ordinarie prislista inom det aktuella delområdet och att den angivna procenten skall minst vara den lägsta som erbjudits på produkterna inom delområdet. Kommunen har vidare i svar på frågor som inkommit i upphandlingen uppgett bl.a. att olika rabattsatser kan lämnas men rabatt för övriga produkter på leverantörens ordinarie prislista inom det aktuella området skall minst vara den lägsta som erbjudits på produkterna inom delområdet. Av Input interiörs prisbilaga för skol- och förskolemöbler framgår emellertid att många av de rabattsatser som Input interiör lämnat på sina ordinarie prislistor understiger den rabattsats om 15 procent som erbjudits för produkterna inom delområdet. Rabatterna avseende den del av prislistan som gäller Balzar Beskow, Bent Krogh, Blå station, Eurobib, Danerka, Höganäs, Lundqvists och Stolabs produkter är varierande och ofta betydligt lägre än de 15 procent som anges för produkterna i delområdet. Rabattsatserna varierar mellan +0 procent – 14 procent, vilka samtliga är lägre än de 15 procent som gäller för delområdet. Ingen rabatt alls har getts för produkterna Jeltec, Skötbord, höj- och sänkbar med respektive utan ho. Av tilldelningsbeslutet framgår att en anbudsgivare, Lekolar AB, har uteslutits på grund av att det inte lämnat rabattsats för nettoprissatta produkter. Inte heller Input interiör har lämnat rabattsats för nettoprissatta produkter varför även dess anbud borde ha förkastats. Av Input interiörs produktkatalog, sid. 5, framgår att pris för bord akustikskiva 1200 mm x 600 mm uppgår till 1 762 kr. Av bilaga 10 framgår att ordinarie pris för detta bord är ett annat pris, nämligen 2 073 kr, och att 1 762 kr är priset efter rabatt.

Kommunen har i yttrande bestritt bifall till bolagets yrkanden och anført bl.a. följande. Kommunen har följt LOU och de gemenskapsrättsliga principerna om likabehandling och transparens vid prövningen och utvärderingen av Input interiørs anbud. Kravet i fråga (se punkten 3.2 i de administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget) innebär att rabatt ska lämnas för övriga produkter inom det aktuella delområdet. Den angivna rabattsatsen ska minst vara den lägsta som erbjuds på de i prisbilagan prissatta produkterna. Detta innebär att om anbudsgivaren exempelvis som lägst lämnat 10 procents rabatt i prisbilagan måste minst 10 procent lämnas på övriga skol- och förskoleprodukter. Input interiör har lämnat 0 – 15 procents rabatt på de prissatta produkterna (se prisbilaga samt punkten 1 i Input interiørs ”Svar på begäran om förtydligande i upphandling av möbler med dnr 09KS/0030”). För att uppfylla det aktuella skall-kravet måste rabattsatsen uppgå till minst 0 procent. Några anbudsgivare har istället för rabatt lämnat påslag på prislista och därför förkastats. Input interiör erbjöd 0 – 18 procents rabatt på övrigt sortiment för skol- och förskolemöbler och uppfyllde således skall-kravet. Lekolar AB har i prislistan lämnat mellan 5 – 50 procents rabatt på prissatta produkter (se Lekolar AB:s prisbilaga). För att uppfylla skall-kravet skulle Lekolar AB således ha lämnat minst 5 procents rabatt på övriga skol- och förskolemöbler. Lekolar AB erbjöd dock som lägst 0 procents rabatt varför skall-kravet inte uppfylldes och anbudet förkastades.

Bolaget har i yttrande anført bl.a. följande. Även Input interiör har lämnat påslag på prislista. I prisbilagan till anbudet (sid. 3) anges tydligt följande.

”Stolab **14 % påslag på gällande nettoprislista**”

Input interiørs anbud är således förenat med exakt samma brist som föranlett förkastande av andra leverantörers anbud (anbudsgivare nr 6). Kommunen har således brutit mot likabehandlingsprincipen när Input interiørs anbud trots detta har beaktats. Fråga är om Input interiör, som även det har lämnat påslag på prislista, till skillnad från andra anbudsgivare trots detta

inte ska uteslutas. Det framgår inte av tilldelningsbeslutet att Input interiör skulle ha tagit bort ovanstående skrivning utan påståendet förefaller vara en efterhandskonstruktion. Även om så vore fallet skulle en sådan komplettering vida gå utöver vad som är tillåtet enligt LOU. I tilldelningsbeslutet har andra gjorda kompletteringar beskrivits utförligt. Enligt vad som framgår av tilldelningsbeslutet är det enda förtydligande som Input interiör (anbudsgivare nr 10) har gjort vad avser skol- och förskolemöbler följande.

”Anbudsgivare 10 har förtydligat att det varit fråga om ett skrivfel i produktbilagan. Måtten på de aktuella produkterna överensstämmer i verkligheten med prisbilagans.”

En sådan rättelse av en uppenbar felskrivning är helt i enlighet med reglerna om förtydligande i 9 kap. 8 § första stycket LOU. Även bolaget har gjort en justering av denna art på grund av felskrivning. En komplettering enligt andra stycket i samma paragraf får endast innebära att tidigare lämnade uppgifter konkretiseras. Om inga uppgifter finns rörande en viss fråga kan inte heller någon komplettering eller förtydligande ske. Det strider mot likabehandlingsprincipen att låta en anbudsgivare, som inte uppfyllt ett skall-krav, i efterhand få förtydliga eller komplettera sitt anbud så att skallkravet uppfylls. Input interiörs påstådda komplettering av prispåslag kan inte utgöra en rättelse av ett rent skrivfel, vilket däremot är fallet med bolagets förtydligande samt även Input interiörs förtydligande avseende måttangivelser. I stället är fråga om att helt ta bort en lämnad uppgift, vilken innebär att Input interiörs anbud inte uppfyller samtliga skall-krav. En sådan komplettering är otillåten enligt 1 kap. 9 § LOU. I skrivelse med förtydliganden, daterad den 9 april 2009, från Input interiör framgår några kompletteringar som Input interiör har gjort i upphandlingen. Kompletteringarna omnämns inte i tilldelningsbeslutet. Input interiör har bl.a. gjort följande förtydligande gällande möbler för äldreomsorg.

”Priset avseende äldremöbler är korrekta då de är ett påslag på Stolabs (möbler) och Belids (belysning) nettoprislista.”

Input interiör har således, beträffande möbler för äldreomsorg, återigen bekräftat att prispåslaget gäller för varumärket Stolab. I skrivelsen från Input interiör omnämns dock inte prispåslaget på 14 procent beträffande skol- och förskolemöbler, utan det talas endast om övriga uppgifter i prisbilagan. Det går således inte att av skrivelsen utläsa att prispåslaget inte längre gäller. Tvärtom anges tydligt att lämnad rabattsats vad gäller skolmöbler är korrekt. Detta bekräftar att Input interiör står fast vid sina lämnade priser. Kommunen har, utan att utveckla eller visa hur detta skulle ha skett, hänvisat till att Input interiör har klargjort uppgiften om prispåslag.

Kommunen har i yttrande yrkat att det interimistiska förordnandet hävs och anfört bl.a. följande. Såväl bolaget som Input interiör har intygat att de aktuella skall-kraven uppfylls men lämnat otydliga och/eller motstridiga uppgifter i prisbilagan. Input interiör har, liksom andra anbudsgivare i samma situation, i enlighet med 9 kap. 8 § LOU, fått möjlighet att förtydliga uppgiften beträffande lämnade procentsatser och har klargjort att det i prisbilagan offererat 0 procents rabatt på övriga skol- och förskolemöbler. Efter förtydligandet har kommunen konstaterat att samtliga skall-krav uppfyllts. Ingen risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning har således förelegat. Även bolaget har vid två tillfällen fått förtydliga motstridiga uppgifter (nya måttangivelser). Försåvitt kommunen anses ha varit förhindrad att beakta inlämnade förtydliganden kan inte heller resultatet av upphandlingen leda till att bolaget utses till vinnare. Kommunen har redan innan ansökan om överprövning såväl muntligen som skriftligen förklarat för bolaget hur utvärderingen har gått till samt tillsammans med bolaget gått igenom handlingarna i upphandlingen. Kommunen har således inte försökt undanhålla bolaget uppgifter utan tvärtom medverkat till att bolaget fått information. Även andra anbudsgivare har fått förtydliga motstridiga uppgifter. Dessa företag har emellertid vidhållit uppgiften om att påslag ska gälla och menat att det inte varit fråga om en felskrivning vilket inneburit att skall-kravet inte uppfyllts. Skulle kommunen följa bolagets me-

ning och endast tillåta förtydligande/komplettering av vissa delar men inte andra så skulle detta innebära att anbudsgivarna inte behandlas lika, vilket vore i strid med LOU.

Förvaltningsrätten har i beslut den 1 mars 2010 avslagit kommunens yrkande om att upphäva det interimistiska beslutet av den 17 december 2009.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Enligt 9 kap. 8 § första stycket LOU får en upphandlande myndighet tillåta att en anbudssökande eller anbudsgivare rättar en uppenbar fel skrivning eller felräkning eller något annat uppenbart fel i anbudsansökan eller anbudet.

Enligt andra stycket får myndigheten begära att en anbudsansökan eller ett anbud förtydligas eller kompletteras om det kan ske utan risk för särbehandling eller konkurrensbegränsning. Myndigheten får också begära att en leverantör förtydligar eller kompletterar handlingar som har getts in och som avses i 10 och 11 kap.

I 16 kap. 2 § LOU föreskrivs att om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

Utredning i målet

I punkten 2.3 "PRIS" i de administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget anges bl.a. följande. I prisbilagan skall även anges rabatt i procent för övriga produkter på Leverantörens ordinarie prislista inom det aktuella delområdet. Den angivna procenten skall minst vara den lägsta som erbjudits på produkterna inom delområdet.

I punkten SK 14 "Rabatt" i "Svarsbilaga kvalificering - Möbler" i förfrågningsunderlaget anges följande. I prisbilagan skall även anges rabatt i procent för övriga produkter på Leverantörens ordinarie prislista inom det aktuella delområdet. Den angivna procenten skall minst vara den lägsta som erbjudits på produkterna inom delområdet.

I punkten 3.2.1 "Kvalificering" – "Uppfyllelse av skall-krav" i de administrativa föreskrifterna i förfrågningsunderlaget anges följande. I svarsbilaga Kvalificering finns angivet vilka handlingar som skall bifogas och vilka krav som skall uppfyllas. Kontroll kommer att ske av att detta är uppfyllt. De anbudsgivare som inte uppfyllt samtliga skall-krav kommer inte att gå vidare i utvärderingen.

I Input interiörs prisbilaga avseende skol- och förskolemöbler till anbudet anges under rubriken "Rabatt övriga produkter inom delområdet" följande.

Baltzar Beskow	6%	Rabatt på gällande prislista
Bent Krogh	12%	- " -
Blå Station	8%	- " -
Eurobib/BTJ produkter	+/- 0%	- " -
Eurobib direkt	+/- 0%	- " -
Danerka	12%	- " -
Håg	18%	- " -
Höganäs	12%	- " -
Input Interiör	15%	- " -
Kallin & Franzén	15%	- " -
Lundqvist Grp 1	8%	- " -
Lundqvist Grp 2	+/- 0%	- " -
Martela	15%	- " -
Martela Surroundings	15%	- " -
RH-form	18%	- " -
RBM	18%	- " -
Stolab	14%	påslag på gällande nettoprislista

Input interiör har i skrivelse "Svar på begäran om förtydligande i upphandling av möbler med dnr 09KS/0030" till Värmdö kommun daterad den 9

april 2009 uppgett bl.a. följande. Vad gäller skolmöbler så är vår lämnade rabattsats rätt. Vi har i prisbilagan offererat från 0% rabatt. Se sid. 2 i prisbilagan, produkt "Lådhurts från Frimeko" samt "Skötbord från Jeltec" där ni ser att ingen rabatt är lämnad på dessa produkter, dvs. 0%.

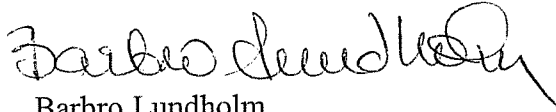
Förvaltningsrättens bedömning

Fråga i målet är i första hand om det på grund av vad bolaget anfört, att Input interiör inte uppfyller skall-kravet under punkten SK 14 "Rabatt" i "Svarsbilaga kvalificering - Möbler" i förfrågningsunderlaget, finns skäl för förvaltningsrätten att vidta åtgärder med stöd av 16 kap. 2 § LOU.

I punkten SK 14 "Rabatt" i "Svarsbilaga kvalificering - Möbler" i förfrågningsunderlaget anges följande. I prisbilagan skall även anges rabatt i procent för övriga produkter på leverantörens ordinarie prislista inom det aktuella delområdet. Den angivna procenten skall minst vara den lägsta som erbjudits på produkterna inom delområdet. Input interiör har i sitt anbud (prisbilaga avseende skol- och förskolemöbler) beträffande övriga produkter inom delområdet avseende produkter från Stolab uppgett 14% påslag på gällande nettoprislista. Någon rabatt i procent för produkter från Stolab har inte angetts och Input interiör kan därför inte anses ha uppfyllt aktuellt skall-krav. Kommunen har invänt att Input interiör har klargjort att de i prisbilagan offererat från 0% rabatt på övriga skol- och förskolemöbler. Förvaltningsrätten finner att det inte är fråga om en sådan uppenbar fel-skrivning som Input interiör har haft möjlighet att rätta enligt 9 kap. 8 § första stycket LOU. Ett skall-krav som inte uppfyllts kan enligt förvaltningsrätten inte heller bli föremål för förtydligande. Ett sådant förtydligande skulle strida mot likabehandlingsprincipen och 9 kap. 8 § LOU. Kommunen har genom att pröva anbudet från Input interiör trots att det aktuella skall-kravet inte är uppfyllt brutit mot 1 kap. 9 § LOU. Anbudet skulle rätteligen ha förkastats. Då bolaget som sökande lider skada genom att Input

interiörs anbud felaktigt har utvärderats ska ansökan om överprövning bifallas och rättelse ske på så sätt att Input interiörs anbud förkastas.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (Dv 3109/1a)

Barbro Lundholm

Rådman

Föredragande har varit Ulrika Alvinger.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Tiden för överklagandet för offentligpart räknas emellertid från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att prövningstillstånd meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas, anledningen förekommer till ändring i det slut var till förvaltningsrätten kommit eller det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. den klagandes namn, personnummer, yrke, postadress och telefonnummer. Dessutom ska adress och telefonnummer till arbetsplatsen och eventuell annan plats där klaganden kan nå för delgivning lämnas om dessa uppgifter inte tidigare uppgetts i målet. Om någon person- eller adressuppgift ändras är det viktigt att anmälan snarast görs till kammarrätten,
2. det beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans ombud. Adressen till förvaltningsrätten framgår av beslutet. Om klaganden anlitar ombud ska denne sända in fullmakt i original samt uppge sitt namn, adress och telefonnummer.

